

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καθεστώς ενισχύσεων για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα»

(2014/C 415/07)

Εισηγητής

ο κ. Povilas Žagunis, Δήμαρχος Panevėžys (LT/EA)

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 όσον αφορά το καθεστώς ενισχύσεων για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα

COM(2014) 32 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. εφιστά την προσοχή στη σημασία ενός υγιεινού τρόπου ζωής ήδη από την σχολική ηλικία, στις δυνατότητες που εξασφαλίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στους πολίτες προκειμένου να ακολουθούν έναν υγιεινό τρόπο ζωής, καθώς και στην ικανότητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών να υιοθετούν και να εφαρμόζουν μέτρα με τη στήριξη των κοινών ευρωπαϊκών προγραμμάτων προσαρμοσμένα στην εκάστοτε περίπτωση·

2. υπογραμμίζει ότι τα βιολογικά και μη γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα πρέπει να αποτελούν σημαντικό τμήμα της βιώσιμης διατροφής των παιδιών·

3. υπογραμμίζει τη σημασία του προγράμματος για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων στο οποίο συμμετέχουν 25 κράτη μέλη (το Ηνωμένο Βασίλειο, η Φινλανδία και η Σουηδία δεν συμμετέχουν) και από το οποίο ωφελήθηκαν 8,4 εκατομμύρια μαθητές σε 61 396 σχολεία τη χρονιά 2012/2013. Τονίζει τη σπουδαιότητα του προγράμματος για την παροχή γάλακτος στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη και από το οποίο ωφελήθηκαν 20,3 εκατομμύρια παιδιά σε ολόκληρη την ΕΕ τη χρονιά 2011/2012 και, επίσης, αναδεικνύει τις ευκαιρίες που προσφέρονται σε όλα τα κράτη μέλη της που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε αυτά τα προγράμματα·

4. φρονεί ότι η υπό εξέταση νομοθετική πρωτοβουλία, παρά το περιορισμένο θεματικό της πεδίο, θίγει πολλούς σημαντικούς τομείς αρμοδιοτήτων της ΕΕ και των κρατών μελών: την ΚΓΠ και την ενιαία αγορά, τη δημόσια υγεία και, σε περιορισμένη έκταση, τον τομέα της εκπαίδευσης·

5. επικροτεί την παρούσα πρόταση κανονισμού, η οποία καταρτίστηκε βάσει της έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου⁽¹⁾ του 2011, σχετικά με τη συγχώνευση των προγραμμάτων διανομής γάλακτος (θεσπίστηκε το 1977 και επεκτάθηκε στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το 2008) και προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία (δρομολογήθηκε το 2009) και τη θέσπιση κοινών κανόνων συγχρηματοδότησης, καθώς και τις συστάσεις σχετικά με την αύξηση της αποτελεσματικότητας και τη βελτίωση του συντονισμού·

6. επιδοκιμάζει τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη, βάσει του τροποποιημένου κανονισμού αριθ. 1308/2013 να ανακατανείμουν μέρος των ενδεικτικών κονδυλίων τους για τη διανομή οπωροκηπευτικών, συμπεριλαμβανομένων των μπανανών, ή γάλακτος σε σχολεία, στο πλαίσιο των προβλεπόμενων ανώτατων εθνικών ποσοστώσεων (άρθρο 23α παράγραφος 4)· έτσι εξασφαλίζεται όχι μόνον μεγαλύτερη ευελιξία κατά τη χρήση των πόρων, αλλά, συγχρόνως, δημιουργούνται και οι απαιτούμενες προϋποθέσεις σε επίπεδο κρατών μελών ούτως ώστε να αποφευχθούν πιθανά προβλήματα σε σχέση με το ανησυχητικά υψηλό ποσοστό (σε ορισμένες περιπτώσεις 30 %) των μη απορροφούμενων κονδυλίων που εκτίθενται στο δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει την πρόταση κανονισμού (σημείο 1.5.1) και ζητεί να συμμετάσχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στη διαδικασία μεταφοράς·

7. φρονεί ότι το προτεινόμενο ποσοστό του 15 % δεν βασίζεται σε εμπεριστατωμένη αξιολόγηση, κυρίως δεδομένου ότι το ποσοστό των μη απορροφούμενων κονδυλίων στα δύο καθεστώτα που προβλέπεται να τροποποιηθούν φτάνει, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, έως και το 30 %. Ως εκ τούτου, ο προτεινόμενος κανονισμός δεν φαίνεται να συνάδει επαρκώς με τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης·

⁽¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2011 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Είναι αποτελεσματικό το πρόγραμμα διανομής γάλακτος και φρούτων στα σχολεία;» (ECA/11/35 of 24.10.2011).

8. επικροτεί τη διάταξη του τροποποιημένου κανονισμού αριθ. 1308/2013, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη μπορούν να προσθέσουν στις ενισχύσεις του προγράμματος και ιδίους πόρους ή να προσελκύσουν ιδιωτικούς πόρους, στοιχείο το οποίο μπορεί να αποτελέσει μια ισχυρή βάση για την ανάπτυξη συνεργιών κατά την αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων, ούτως ώστε να επιτευχθεί ένα θετικό αποτέλεσμα, ανεξάρτητα από τις αντιλήψεις που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος·

9. συνιστά τη βελτίωση του κανονισμού σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγούνται για τη διανομή οπωροκηπευτικών προϊόντων και γάλακτος στα σχολεία με την εξασφάλιση της δυνατότητας ανακατανομής των εθνικών ποσοστώσεων χρηματοδότησης. Όταν, για παράδειγμα, διαπιστωθεί ότι, λίγο πριν από τη λήξη της εξαετούς διάρκειας του καθεστώτος, ένα κράτος μέλος δεν έχει απορροφήσει πλήρως τα χορηγηθέντα κονδύλια, πρέπει πρωτίστως να εξετάζεται το ενδεχόμενο ανακατανομής των κονδυλίων υπέρ των περιφερειών που επέδειξαν μεγαλύτερη απορρόφηση· δευτερευόντως, θα πρέπει να υφίσταται η δυνατότητα ανακατανομής των εθνικών ποσοστώσεων που καθορίζονται από την Επιτροπή στα κράτη μέλη που έχουν απορροφήσει ή υπερβεί τη χορηγηθείσα χρηματοδότηση, προκειμένου να ενθαρρυνθούν κατ' αυτόν τον τρόπο τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν ήδη με επιτυχία το εν λόγω καθεστώς και να παροτρυνθούν προς εντατικότερες προσπάθειες τα κράτη μέλη που καταγράφουν χαμηλότερες επιδόσεις·

10. υπογραμμίζει ότι οι αρχές που εφαρμόζονται επί του παρόντος για την κατανομή των ποσοστώσεων μεταξύ των κρατών μελών, δηλαδή, κατά πρώτον, το εμπειρικό κριτήριο (Πώς αξιοποίησαν τα κράτη μέλη κατά το παρελθόν τις ενισχύσεις;) και, κατά δεύτερον, η πραγματική ανάγκη (Ποιο είναι το πραγματικό ποσοστό των παιδιών έξι έως δέκα ετών επί του συνολικού πληθυσμού ενός κράτους μέλους;) είναι πολύ τυπικές και, ενδεχομένως, δεν επαρκούν για να καθοριστεί αποτελεσματικά η ανάγκη για παροχή στήριξης·

11. προτείνει, λαμβανομένης υπόψη της ποικιλομορφίας που επικρατεί στην Ευρώπη, να εξεταστεί η προοπτική καθιέρωσης πρόσθετων κριτηρίων, βάσει των οποίων θα καθορίζονται οι εθνικές ποσοστώσεις των προγραμμάτων διανομής γάλακτος και φρούτων στα σχολεία. Σε αυτά τα κριτήρια θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν τα εξής: το επίπεδο ανάπτυξης της περιφέρειας και ο στατιστικός μέσος όρος έλλειψης βιταμινών, ο οποίος προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της αντικειμενικής ανάγκης (βάσει της μεθόδου υπολογισμού που εφαρμόζει η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας) σε φρούτα παιδικής διατροφής (400 g φρούτα ημερησίως) και της πραγματικής μέσης ημερήσιας πρόσληψης φρούτων βάσει στατιστικών στοιχείων, οι διατροφικές συνήθειες (για παράδειγμα, η διατροφή στα κράτη μέλη του Νότου περιέχει, παραδοσιακά, περισσότερα φρούτα και λαχανικά απ' ό,τι στα κράτη μέλη του Βορρά) κλπ·

12. αμφιβάλλει για την καταλληλότητα της πρότασης που περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 7 του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για τη θέσπιση πρόσθετων κανόνων σχετικά με την ισορροπία μεταξύ των δύο κριτηρίων και την αξιολογεί ως πιθανή προσπάθεια επέκτασης των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής σε βάρος των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών·

13. εκφράζει τον προβληματισμό της ως προς την υποχρέωση που θεσπίζεται για τα κράτη μέλη βάσει του προτεινόμενου κανονισμού σχετικά με την παρακολούθηση του προγράμματος ⁽²⁾, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διοικητική επιβάρυνση που απορρέει από αυτήν την υποχρέωση τόσο για τις εθνικές όσο και για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των κρατών μελών, και καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε η πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγεται η παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος να διατηρηθεί στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο·

14. διατυπώνει επιφυλάξεις σχετικά με την αρχή που καθορίζεται στον υπό εξέταση κανονισμό, σύμφωνα με την οποία η ΕΕ καταβάλλει ένα μέγιστο ποσό χρηματοδότησης ανά μερίδα διανεμηθέντων τροφίμων και όχι ένα συγκεκριμένο ποσοστό ενισχύσεων και υπογραμμίζει τους κινδύνους που συνεπάγεται αυτή η μέθοδος υπολογισμού, ότι δηλαδή ο καθορισμός ενός συγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης, εν τέλει, ενδεχομένως να ενθαρρύνει την προμήθεια φθηνότερων και χαμηλότερης ποιότητας προϊόντων· προτείνει, επομένως, η ενωσιακή χρηματοδότηση που καθορίζεται για το υπό εξέταση καθεστώς (ανώτατο όριο) και το εύρος των χορηγούμενων ενισχύσεων να εξακολουθήσουν να θεσπίζονται βάσει του άρθρου 43 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

15. λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που εγκυμονεί ο καθορισμός συγκεκριμένου ποσού ενωσιακής χρηματοδότησης ανά μερίδα διανεμηθέντων τροφίμων για την ποιότητα των προϊόντων, η ΕΠ καλεί όλους τους παράγοντες να λάβουν μέτρα με στόχο να εξασφαλίζουν και να ελέγχουν ότι η ποιότητα των γεωργικών προϊόντων που διανέμονται στα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι επαρκώς υψηλή·

16. έχοντας κατά νου το συμπέρασμα της έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με το οποίο η απουσία κατάλληλου μηχανισμού για τη στοχοδότηση των ενισχύσεων στις ανάγκες προτεραιότητας επέφερε σε μεγάλο βαθμό χάσμα μεταξύ των αποτελεσμάτων του προγράμματος διανομής γάλακτος στα σχολεία και των στόχων που είχαν αρχικά τεθεί, εκφράζει τη δυσανεμία της αναφορικά με τη διατύπωση του άρθρου 23 του κανονισμού αριθ. 1308/2013 (παροχή γεωργικών προϊόντων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα), στον οποίο δεν υπογραμμίζεται η σπουδαιότητα της διεξαγωγής διαβουλεύσεων με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και της συνεκτίμησης της εμπειρίας τους κατά την περαιτέρω ανάπτυξη των εξαετών προγραμμάτων διανομής φρούτων και λαχανικών·

⁽²⁾ Άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1308/2013.

17. δεδομένου ότι οποιαδήποτε προσπάθεια της ΕΕ να επιβάλει στα κράτη μέλη απαιτήσεις όσον αφορά τις εθνικές διαβουλεύσεις θα θεωρούνταν παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας, προτρέπει την Επιτροπή να απευθύνει μέσω του παρόντος κανονισμού συστάσεις προς τα κράτη μέλη για μεγαλύτερη αξιοποίηση των εμπειριών που έχουν αποκτηθεί σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, δεδομένου ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αποτελούν τους εγγύτερους προς τους τελικούς καταναλωτές και την ομάδα στόχο θεσμούς. Ειδικότερα, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στις διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της εκπόνησης των εξαιτών εθνικών καθεστώτων διανομής φρούτων και λαχανικών στα σχολεία·

Πεδίο εφαρμογής του συστήματος

18. τονίζει ότι η αύξηση της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών και γάλακτος στις διατροφικές συνήθειες των ανθρώπων έχει μακροπρόθεσμο οικονομικό αντίκτυπο και μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων για αύξηση της ανταγωνιστικότητας και ενίσχυση της συνοχής·

19. υπογραμμίζει ότι, με ελάχιστες εξαιρέσεις, τα τρόφιμα αποτελούν τοπικά προϊόντα και, ως εκ τούτου, η προώθηση της κατανάλωσής τους συμβάλλει στην άμεση αύξηση της ζήτησης και, σε μακροοικονομικό επίπεδο, στην υλοποίηση των στόχων της ΚΠΠ. Εξάλλου, εάν τα παιδιά ενθαρρύνονται να ακολουθούν υγιεινή διατροφή, αυτό συμβάλλει στη διαμόρφωση υγιεινών διατροφικών συνήθειών και είναι απαραίτητο για την προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης στο μέλλον. Επομένως, η προώθηση της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών, καθώς και γάλακτος θα πρέπει να εντάσσεται στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης·

20. στο πλαίσιο των τρεχουσών συζητήσεων σχετικά με τον βαθμό επεξεργασίας των επιλέξιμων για χρηματοδότηση προϊόντων βάσει των ισχυόντων καθεστώτων και λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της αρχής, σύμφωνα με την οποία η υγιεινή διατροφή θα πρέπει να καθιερώνεται ήδη στην παιδική ηλικία, προτείνει οι χορηγούμενες ενισχύσεις να περιοριστούν στα μη επεξεργασμένα ή ελάχιστα επεξεργασμένα τρόφιμα, καθώς και στα τρόφιμα που δεν περιέχουν βλαβερές για την υγεία πρόσθετες ύλες, γλυκαντικές ουσίες, ενισχυτικά γεύσης ή αλάτι·

21. δεδομένης της ποικιλομορφίας που χαρακτηρίζει την Ευρώπη, δεν κρίνει σκόπιμη την προσπάθεια καθορισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο των ειδών φρούτων και λαχανικών που θα πρέπει να διανέμονται στα εκπαιδευτικά ιδρύματα δυνάμει του καθεστώτος ενισχύσεων. Αντ' αυτού, φρονεί ότι κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να αποφασίζει αυτόνομα, σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, ποια είδη οπωροκηπευτικών και γαλακτοκομικών προϊόντων ενδείκνυνται για διανομή στα σχολεία·

22. επικρίνει τις προτάσεις που διατυπώνονται στο νέο καθεστώς όσον αφορά τον περιορισμό της διανομής γάλακτος σε γάλα κατανάλωσης και θεωρεί ότι θα πρέπει επίσης να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση γαλακτοκομικά προϊόντα που έχουν υποστεί ελάχιστη επεξεργασία και δεν περιέχουν βλαβερές για την υγεία πρόσθετες ύλες: φυσικά γαλακτοκομικά προϊόντα, (χωρίς γλυκαντικά) όπως γιαούρτι ή φρέσκο τυρί·

23. υπογραμμίζει ότι ο περιορισμός του φάσματος των επιλέξιμων για χρηματοδότηση προϊόντων όχι απλώς περιορίζει τις επιλογές για τα παιδιά και καθιστά το συγκεκριμένο καθεστώς λιγότερο ελκυστικό, αλλά, ταυτόχρονα, συνεπάγεται ότι τα παιδιά που πάσχουν από δυσανεξία λακτόζης, αλλά επιτρέπεται να καταναλώσουν γαλακτοκομικά προϊόντα που έχουν υποστεί ζύμωση, όπως το γιαούρτι χωρίς προσθήκη γλυκαντικών, δεν μπορούν να ωφεληθούν από το εν λόγω πρόγραμμα·

24. τονίζει τη σημασία της ποιότητας των προϊόντων που διανέμονται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων, μια πτυχή που δεν συνυπολογίζεται στον προτεινόμενο κανονισμό. Οι διαβουλεύσεις με τους δικαιούχους, τα σχολεία και άλλους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους έχουν καταδείξει ότι η προσπάθεια εξασφάλισης μεγαλύτερων ποσοτήτων προϊόντων στην ίδια τιμή και οι διατυπώσεις που συνδέονται με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, συχνά, οδηγούν σε μειωμένη ποιότητα, με αποτέλεσμα, σε αρκετές περιπτώσεις, τα τρόφιμα που διανεμήθηκαν στα παιδιά κάθε άλλο παρά υψηλής ποιότητας να είναι·

25. καλεί, επομένως, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μέτρα για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με την ποιότητα των τροφίμων που διανέμονται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων και να διασφαλίσουν την τήρηση αυτών των προτύπων·

26. εφιστά την προσοχή στα συμπεράσματα της έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην οποία επισημαίνεται ότι το πρόγραμμα διανομής γάλακτος στα σχολεία δεν είναι πολύ αποτελεσματικό και ότι δεν επιτεύχθηκαν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, δεδομένου ότι, πιθανότατα, τα επιδοτούμενα προϊόντα ενσωματώθηκαν ούτως ή άλλως στα σχολικά γεύματα ή αγοράστηκαν από τους δικαιούχους ακόμη και χωρίς επιδότηση. Επιπλέον, κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του ανωτέρω προγράμματος δεν συνεκτιμήθηκαν επαρκώς οι εκπαιδευτικοί στόχοι που είχαν τεθεί ⁽³⁾·

⁽³⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2011 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Είναι αποτελεσματικά τα προγράμματα διανομής γάλακτος στους μαθητές και προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία»; ECA/11/35 της 24ης Οκτωβρίου 2011.

27. για τον λόγο αυτόν και έχοντας κατά νου την αξία του γάλακτος για τα παιδιά, καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν διεξοδικά τη ζήτηση γαλακτοκομικών προϊόντων που προβλέπονται να διανεμηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος για την παροχή γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και να αξιοποιήσουν τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ αποκλειστικά για την προμήθεια στις σχολικές καντίνες γαλακτοκομικών προϊόντων που πληρούν τα κριτήρια υγιεινής διατροφής και έχουν πολύ υψηλή θρεπτική αξία·

28. εκφράζει τον προβληματισμό της σχετικά με τα ανησυχητικά στατιστικά αριθμητικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία, στο σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ, 22 εκατομμύρια παιδιά είναι υπέρβαρα και 5 εκατομμύρια είναι παχύσαρκα ⁽⁴⁾, ενώ το 2011 ένας πολίτης της Ένωσης των 27 κρατών μελών κατανάλωσε, κατά μέσο όρο, ποσότητα οπωροκηπευτικών μικρότερη από το ήμισυ της συνιστώμενης από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ποσότητας ⁽⁵⁾. Σημειώνει ότι, σχετικά με αυτό το ζήτημα, το σχολείο διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην προετοιμασία των νέων ανθρώπων για τη ζωή και στη μετάδοση γνώσεων αναφορικά με την υγιεινή διατροφή, καθώς και στην καλλιέργεια υγιεινών διατροφικών συνηθειών·

29. προβάλλει, στο πλαίσιο αυτό, τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, οι οποίες, σε πολλές περιπτώσεις, συνιστούν τους αρμόδιους για τη λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων φορείς, όσον αφορά την προαγωγή ενός υγιεινού τρόπου ζωής και ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ανάληψη δράσεων και τη συνεργασία σε αυτόν τον τομέα·

30. εκφράζει την ικανοποίησή της σχετικά με τις απαιτήσεις ποιότητας ⁽⁶⁾ που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα νομοθεσία και συνιστά τη διατήρηση ή ακόμη και την ενδυνάμωσή τους, σε συνάρτηση με τις συστάσεις των διατροφολόγων·

31. υπογραμμίζει ότι, παρά το ευρύ φάσμα περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών στον τομέα της υγείας ⁽⁷⁾, το γενικό κοινωνικό περιβάλλον είναι επιζήμιο για έναν υγιεινό τρόπο ζωής: το 2011, ένας πολίτης της Ένωσης των 27 κρατών μελών κατανάλωσε, κατά μέσο όρο, ποσότητα οπωροκηπευτικών μικρότερη από το ήμισυ της συνιστώμενης από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ποσότητας ⁽⁸⁾· σε αυτό το πλαίσιο, η ΕτΠ εκφράζει αμφιβολίες όσον αφορά το ηλικιακό όριο που προσδιορίζεται στο πρόγραμμα, σύμφωνα με το οποίο, η χρηματοδοτική στήριξη προορίζεται αποκλειστικά για παιδιά ηλικίας έξι έως δέκα ετών, και θεωρεί αυτήν την απαίτηση ανεπαρκή για την ανάπτυξη υγιεινών διατροφικών συνηθειών υπό τις σύγχρονες δυσμενείς προϋποθέσεις για την εφαρμογή ενός υγιεινού τρόπου ζωής. Ως εκ τούτου, συνιστά να εξεταστεί η δυνατότητα επέκτασης του συγκεκριμένου προγράμματος αφενός σε μικρότερης ηλικίας παιδιά βρεφονηπιακών σταθμών, νηπιαγωγείων ή άλλων προσχολικών ιδρυμάτων και, αφετέρου, σε παιδιά άνω των δέκα ετών·

Βιώσιμη ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος

32. εφιστά την προσοχή στις πτυχές της βιώσιμης ανάπτυξης που συνδέονται με τη διανομή οπωροκηπευτικών προϊόντων και γάλακτος, ιδίως στις αρνητικές συνέπειες της μεταφοράς προϊόντων για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, και ενθαρρύνει, ως εκ τούτου, την προτίμηση οπωροκηπευτικών και γαλακτοκομικών προϊόντων τοπικής προέλευσης ή παραγωγής στα προϊόντα που επιλέγονται να χρηματοδοτηθούν βάσει του προτεινόμενου καθεστώτος·

33. λαμβανομένων υπόψη των πτυχών της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανάγκης να καλλιεργηθεί στους Ευρωπαίους πολίτες, ήδη σε μικρή ηλικία, μια αντίληψη αειφόρου κατανάλωσης, η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν μια πιο ολοκληρωμένη συζήτηση μεταξύ εμπειρογνομόνων και φορέων χάραξης των πολιτικών σχετικά με τις νομικές δυνατότητες προώθησης των οπωροκηπευτικών και γαλακτοκομικών προϊόντων που παράγονται σε τοπική κλίμακα, συμπεριλαμβανομένων πιθανών εξαιρέσεων από τη νομοθεσία που διέπει τη χορήγηση δημόσιων συμβάσεων και τις αντίστοιχες τροποποιήσεις της·

⁽⁴⁾ Πρόγραμμα διανομής φρούτων στα σχολεία, http://ec.europa.eu/agriculture/sfs/european-commission/index_en.htm

⁽⁵⁾ Παρά το ποσοστό ανάπτυξης της τάξης του 2 %, οι πολίτες της ΕΕ-27 κατανάλωσαν το 2011, κατά μέσο όρο, 185,52 γραμμάρια φρούτων και λαχανικών ημερησίως, δηλαδή, πολύ λιγότερο από την ποσότητα των 400γραμ. που συνιστά η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Πρβλ. την ετήσια περιοδική έκδοση της Freshfel (Ευρωπαϊκή Ένωση Φρέσκων Προϊόντων) με τίτλο Freshfel Consumption Monitor (Παρακολούθηση της κατανάλωσης), http://www.freshfel.org/asp/what_we_do/consumption_monitor.asp

⁽⁶⁾ Απαιτήσεις σχετικά με τη σύνθεση των γαλακτοκομικών προϊόντων: η περιεκτικότητα κατά βάρος σε γάλα δεν θα πρέπει να είναι χαμηλότερη από 90 %, η περιεκτικότητα ζάχαρης θα πρέπει να περιορίζεται στο 7 % κατ' ανώτατο όριο, τα φρούτα και τα λαχανικά θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις ποιότητας της ΕΕ, ενώ η προσθήκη ζάχαρης στους χυμούς απαγορεύεται·

⁽⁷⁾ Λόγου χάρι, στις 30 Μαΐου 2007 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τη Λευκή Βίβλο με τίτλο «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη διατροφή, το υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία».

⁽⁸⁾ Παρά το ποσοστό ανάπτυξης της τάξης του 2 %, οι πολίτες της ΕΕ-27 κατανάλωσαν το 2011, κατά μέσο όρο, 185,52 γραμμάρια φρούτων και λαχανικών ημερησίως, δηλαδή, πολύ λιγότερο από την ποσότητα των 400γραμ. που συνιστά η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Πρβλ. την ετήσια περιοδική έκδοση της Freshfel (Ευρωπαϊκή Ένωση Φρέσκων Προϊόντων) με τίτλο Freshfel Consumption Monitor (Παρακολούθηση της κατανάλωσης), http://www.freshfel.org/asp/what_we_do/consumption_monitor.asp

34. ζητά τα προγράμματα αυτά να αφορούν κατά προτεραιότητα την ανάπτυξη της τοπικής παραγωγής και της βραχείας αλυσίδας εμπορίας, καθώς και να δίνεται προτεραιότητα σε προϊόντα βιολογικής γεωργίας·

Δυνητικός εκπαιδευτικός αντίκτυπος

35. εκφράζει τον προβληματισμό της σχετικά με τα ανησυχητικά στατιστικά αριθμητικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία, στο σύνολο των κρατών μελών της ΕΕ, 22 εκατομμύρια παιδιά είναι υπέρβαρα και 5 εκατομμύρια είναι παχύσαρκα, ενώ το 2011 ένας πολίτης της Ένωσης των 27 κρατών μελών κατανάλωσε, κατά μέσο όρο, ποσότητα οπωροκηπευτικών μικρότερη από το ήμισυ της συνιστώμενης από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ποσότητας⁽⁹⁾. Σημειώνει ότι, σχετικά με αυτό το ζήτημα, το σχολείο διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην προετοιμασία των νέων ανθρώπων για τη ζωή και την καλλιέργεια υγιεινών διατροφικών συνηθειών·

36. υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, οι οποίες, σε πολλές περιπτώσεις, συνιστούν τους αρμόδιους για τη λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων φορείς, όσον αφορά την προαγωγή ενός υγιεινού τρόπου ζωής και ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ανάληψη δράσεων και τη συνεργασία σε αυτόν τον τομέα·

37. επισημαίνει τον δυνητικό εκπαιδευτικό αντίκτυπο του προτεινόμενου καθεστώτος διανομής οπωροκηπευτικών προϊόντων και γάλακτος στα σχολεία, το οποίο αφενός παρέχει στους νέους πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ και, αφετέρου, εμπλουτίζει τις γνώσεις τους όσον αφορά τη γεωργία ώστε οι καταναλωτές να προσεγγίσουν τους τοπικούς παραγωγούς τροφίμων και να ευνοούν μια τοπική γεωργία και κτηνοτροφία φιλικές προς το περιβάλλον, τα υγιεινά και τα ανθυγιεινά τρόφιμα, την ισορροπημένη διατροφή, τη σχέση μεταξύ των τροφίμων που καταναλώνουν και της υγείας τους αυτής καθ' αυτήν, καθώς και την σπατάλη τροφίμων. Επιδοκιμάζει τη δυνατότητα που προβλέπεται στο νέο καθεστώς για χρηματοδότηση υποστηρικτικών μέτρων, π.χ. με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα οφέλη των υγιεινών και βασικών τροφίμων·

38. παραπέμπει στα πορίσματα επιστημονικών μελετών που καταδεικνύουν ότι η αύξηση της κατανάλωσης των ανθυγιεινών τροφίμων και της παχυσαρκίας μπορούν να καταπολεμηθούν αποτελεσματικά μόνον με μια σειρά πολλαπλών μέτρων, στο πλαίσιο των οποίων θα πρέπει να συμμετέχουν τόσο τα σχολεία και οι γονείς όσο και η κοινωνία για τη διατροφική εκπαίδευση των παιδιών. Επομένως, θεωρεί ότι οι εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που απευθύνονται σε αυτές τις ομάδες στόχους συνιστούν αναπόσπαστο μέρος του καθεστώτος ενισχύσεων για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα⁽¹⁰⁾.

39. έχοντας κατά νου τις τάσεις που επικρατούν στη σύγχρονη κοινωνία να καταναλώνουμε ευπαρουσίαστα και κατάλληλα συσκευασμένα προϊόντα και δεδομένου του γεγονότος ότι η ελκυστική παρουσίαση έχει, συχνά, ως αποτέλεσμα την κατανάλωση ουσιών με ασαφείς επιδράσεις στην υγεία, προτρέπει, στο πλαίσιο του προτεινόμενου καθεστώτος, να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην ενημέρωση σχετικά με τα μη επεξεργασμένα τρόφιμα και τα οφέλη των θρεπτικών συστατικών που περιέχουν·

40. συμπεριζέται τους προβληματισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι, σε αντίθεση με το πρόγραμμα διανομής φρούτων και λαχανικών στα σχολεία, ελάχιστα είναι τα εκπαιδευτικά μέτρα που έχουν εφαρμοστεί μέχρι σήμερα σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα για την παροχή γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα⁽¹¹⁾, και υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να θέσουν αποτελεσματικά σε εφαρμογή τέτοιου είδους μέτρα, προσαρμόζοντάς τα στις ανάγκες πληροφόρησης των παιδιών της εκάστοτε κοινότητας ή περιφέρειας·

41. λαμβανομένης υπόψη της αρχής της επικουρικότητας και του γεγονότος ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και, συνεπώς, η παρέμβαση της ΕΕ στα εθνικά εκπαιδευτικά προγράμματα ίσως και να μην είναι ενδεδειγμένη, προτείνει όλα τα εκπαιδευτικά μέτρα που συνδέονται με το καθεστώς διανομής οπωροκηπευτικών προϊόντων και γάλακτος να λαμβάνονται κυρίως σε επίπεδο κρατών μελών, χωρίς να τους επιβάλλεται ένα ελάχιστο επίπεδο χρηματοδότησης.

⁽⁹⁾ Παρά το ποσοστό ανάπτυξης της τάξης του 2 %, οι πολίτες της ΕΕ-27 κατανάλωσαν το 2011, κατά μέσο όρο, 185,52 γραμμάρια φρούτων και λαχανικών ημερησίως, δηλαδή, πολύ λιγότερο από την ποσότητα των 400γραμ. που συνιστά η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Πρβλ. την ετήσια περιοδική έκδοση της Freshfel (Ευρωπαϊκή Ένωση Φρέσκων Προϊόντων) με τίτλο Freshfel Consumption Monitor (Παρακολούθηση της κατανάλωσης), http://www.freshfel.org/asp/what_we_do/consumption_monitor.asp

⁽¹⁰⁾ Public Health Nutr. Οκτώβριος 2009. 12(10):1735-42. doi: 10.1017/S1368980008004278. Epub 2008 Dec 23. «Downward trends in the prevalence of childhood overweight in the setting of 12-year school- and community-based programmes».

⁽¹¹⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 όσον αφορά το καθεστώς ενισχύσεων για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα — COM(2014) 32 final, 30.01.2014.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 23 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(2) Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο καθεστώς ενισχύσεων που θεσπίζεται στην παράγραφο 1 («καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία») δύνανται να διανέμουν οπωροκηπευτικά, συμπεριλαμβανομένων των μπανανών, ή γάλα που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 0401, ή και τα δύο.	(2) Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο καθεστώς ενισχύσεων που θεσπίζεται στην παράγραφο 1 («καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία») δύνανται να διανέμουν οπωροκηπευτικά, συμπεριλαμβανομένων των μπανανών, ή γάλα που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 0401, ή και τα δύο άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς γλυκαντικά, όπως γιαούρτι (μη αρωματισμένο και χωρίς προσθήκη φρούτων, καρπών ή κακάο με κωδικό ΣΟ 0403 10 11 έως 0403 10 39) ή τυρί και τυρόπηγμα (κωδικός ΣΟ 0406).

Αιτιολογία

Απορρέει από το σημείο 21 του σχεδίου γνωμοδότησης.

Τροπολογία 2

Άρθρο 23 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(3) Ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους στο καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία, τα κράτη μέλη καταρτίζουν, πριν από τη συμμετοχή τους στο εν λόγω καθεστώς, και στη συνέχεια κάθε 6 χρόνια, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, στρατηγική για την εφαρμογή του καθεστώτος. Η στρατηγική μπορεί να τροποποιηθεί από το κράτος μέλος, ιδίως με βάση την παρακολούθηση και την αξιολόγηση. Στη στρατηγική αυτή προσδιορίζονται τουλάχιστον οι ανάγκες που πρέπει να ικανοποιηθούν, η ιεράρχηση των αναγκών ανάλογα με τις προτεραιότητες, ο πληθυσμός-στόχος, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και οι ποσοτικοί στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν σε σχέση με την αρχική κατάσταση και καθορίζονται τα πιο ενδεδειγμένα μέσα και οι δράσεις για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.	(3) Ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους στο καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία, τα κράτη μέλη καταρτίζουν, πριν από τη συμμετοχή τους στο εν λόγω καθεστώς, και στη συνέχεια κάθε 6 χρόνια, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, στρατηγική για την εφαρμογή του καθεστώτος. Η στρατηγική μπορεί να τροποποιηθεί από το κράτος μέλος, ιδίως με βάση την παρακολούθηση και την αξιολόγηση ενδιάμεσες αξιολογήσεις. Στη στρατηγική αυτή προσδιορίζονται τουλάχιστον οι ανάγκες που πρέπει να ικανοποιηθούν, η ιεράρχηση των αναγκών ανάλογα με τις προτεραιότητες, ο πληθυσμός-στόχος, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και οι ποσοτικοί στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν σε σχέση με την αρχική κατάσταση και καθορίζονται τα πιο ενδεδειγμένα μέσα και οι δράσεις για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

Αιτιολογία

Σκοπός της τροπολογίας είναι η επιδίωξη απλούστευσης της διοικητικής διαδικασίας. Απορρέει από το σημείο 10 του σχεδίου γνωμοδότησης.

Τροπολογία 3

Άρθρο 23, σημείο (Α), παράγραφος 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(8) Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία δημοσιοποιούν, στον χώρο διανομής των τροφίμων, τη συμμετοχή τους στο καθεστώς ενίσχυσης και το γεγονός ότι επιδοτείται από την Ένωση. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την προστιθέμενη αξία και την προβολή του ενωσιακού καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία σε σχέση με την παροχή άλλων γευμάτων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.	(8) Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία δημοσιοποιούν, στον χώρο διανομής των τροφίμων, τη συμμετοχή τους στο καθεστώς ενίσχυσης και το γεγονός ότι επιδοτείται από την Ένωση. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την προστιθέμενη αξία και την προβολή του ενωσιακού καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία σε σχέση με την παροχή άλλων γευμάτων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Τροπολογία 4**Άρθρο 24 παράγραφος 1**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Για την προώθηση των υγιεινών διατροφικών συνηθειών των παιδιών και για να διασφαλιστεί ότι οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία απευθύνονται σε παιδιά της ομάδας-στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 22, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 227 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με: (α) τα επιπρόσθετα κριτήρια για τη στοχοθέτηση των ενισχύσεων από τα κράτη μέλη· (β) την έγκριση και επιλογή των αιτήσεων ενίσχυσης από τα κράτη μέλη· (γ) την κατάρτιση εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών και τα υποστηρικτικά εκπαιδευτικά μέτρα.	Για την προώθηση των υγιεινών διατροφικών συνηθειών των παιδιών και για να διασφαλιστεί ότι οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης στα σχολεία απευθύνονται σε παιδιά της ομάδας-στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 22, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 227 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με: (α) τα επιπρόσθετα κριτήρια για τη στοχοθέτηση των ενισχύσεων από τα κράτη μέλη· (β) την έγκριση και επιλογή των αιτήσεων ενίσχυσης από τα κράτη μέλη· (γ) την κατάρτιση εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών και τα υποστηρικτικά εκπαιδευτικά μέτρα.

Αιτιολογία

Απορρέει από το σημείο 11 του σχεδίου γνωμοδότησης.

Βρυξέλλες, 7 Οκτωβρίου 2014

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel LEBRUN